

รายงานการจัดการความรู้ในชุมชน

(Knowledge Management in Community)

ชื่อเรื่อง การบริหารจัดการพื้นที่ตามโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพ
ชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่

“โคก หนอง นา โมเดล”

โดย

นายปลวัชร วรรณจงคำ

พัฒนาการอำเภอแวงใหญ่

.....
สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอแวงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น

คำนำ

กรมการพัฒนาชุมชน มีภารกิจสำคัญในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานรากให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ เพื่อให้เป็นชุมชนเข้มแข็ง โดยมีผู้นำชุมชน อาสาสมัคร กลุ่ม/องค์กร เครือข่าย และประชารัฐเป็นกลไกในการพัฒนาในการบริหารจัดการชุมชน และเศรษฐกิจฐานราก เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ “เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง และชุมชนพึ่งตนเองได้ ภายในปี ๒๕๖๕”

ในปี ๒๕๖๔ กรมการพัฒนาชุมชน ดำเนินโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” ซึ่งเป็นโครงการช่วยเหลือ พื้นที่เยียวยาประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยภาครัฐได้ชดเชย ช่วยเหลือ พื้นที่ให้แก่ภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ และเอกสารการบันทึกการจัดการความรู้ในชุมชนฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ให้ผู้เกี่ยวข้องนำไปปรับใช้ได้ ตามบริบทของแต่ละพื้นที่

ปลิวชัร วรณจงคำ

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

บันทึกองค์ความรู้ (Knowledge Management in Community)

ชื่อเรื่อง การบริหารจัดการพื้นที่ตามโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบ
การคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่
“โคก หนอง นา โมเดล”

วัตถุประสงค์ ๑. เพื่อแบ่งปันความรู้ และวิธีการทำงานโคก หนอง นา โมเดล ในระดับพื้นที่
กิจกรรมที่ ๒ สร้างพื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับตำบล และพัฒนาพื้นที่
ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับครัวเรือน เฉพาะครัวเรือนต้นแบบ (HLM.)

๒. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน เป็นแนวทางปฏิบัติงานทั่วไป

ผู้บันทึกองค์ความรู้ นายปลิวชร์ วรรณจงคำ พัฒนาการอำเภอเวียงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น
ดำเนินการจัดการความรู้ เมื่อวันที่ ๒๐ - ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

สถานที่บันทึกการจัดการความรู้ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเวียงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น
องค์กรที่เกี่ยวข้อง สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ

เนื้อหา

โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล”
คือโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญ คือเพื่อ
แก้ไขปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้แก่ภาค
ประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ และเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงมหาดไทย โดย
กรมการพัฒนาชุมชน ได้เสนอโครงการภายใต้กรอบนโยบายการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
ฟื้นฟูเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชน โดยโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลัก
ทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” เป็นการพัฒนาพื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบ โคก หนอง
นา โมเดล ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ฟื้นฟูเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชน การประยุกต์หลัก
ทฤษฎีใหม่สู่การปฏิบัติ สร้างงาน สร้างรายได้ให้กับครัวเรือนและชุมชน เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจฐาน
ราก ฟื้นฟูและพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

ภาพวาดผีพระหัตถ์เกษตรกรทฤษฎีใหม่แบบประยุกต์ (โคก หนอง นา)พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลปัจจุบัน ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานภาพวาดฝีพระหัตถ์เกษตรทฤษฎีใหม่แบบประยุกต์ (โคก หนอง นา) ทำให้กระแสของโครงการโคก หนอง นา โมเดล เป็นที่รู้จัก นิยม อย่างแพร่หลาย ได้รับความสนใจจากประชาชนทุกหมู่เหล่า ในส่วนของข้าราชการกรมการพัฒนาชุมชนก็มีกำลังใจในการขับเคลื่อนอย่างเต็มพลัง สิ่งที่สำคัญคือ **ความรู้ที่ต้องค้นคว้า และคำนึงถึงความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน** ทำด้วยความสุข ไม่เกิดความทุกข์กังวลใจ ลดความเสี่ยง จึงต้องดำเนินการ**เตรียมความรู้** ประกอบด้วย ความรู้ด้านนโยบายต้องชัดเจน ถูกต้อง ความรู้ด้านกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ความรู้พื้นฐานด้านวิศวกรรม และความสามารถในการบริหารให้สัมฤทธิ์ผล ทั้งนี้อำเภอแวงใหญ่ได้รับการอนุมัติงบประมาณงบเงินกู้ระยะที่ ๑ จำนวน ๕๐ แปลง โดยมีการดำเนินงานตามลำดับ ดังนี้

ก.ขั้นเตรียมการ

๑.การศึกษานโยบาย ให้ถูกต้องชัดเจน วัตถุประสงค์ที่ต้องการ ซึ่งโครงการดังกล่าวนี้ เกิดจากการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-๑๙ และรัฐบาลมีนโยบายเพื่อเยียวยาประชาชนที่ได้รับผลกระทบ ฟื้นฟูเศรษฐกิจ

๒.ความรู้ด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง กรณีการขุดดินลึกเกิน ๓ เมตร หรือพื้นที่ขุดเกิน ๑๐,๐๐๐ ตารางเมตร ดังนี้

- พรบ.การขุดดินและถมดิน พ.ศ.๒๕๔๓ ข้อ ๑๗ ต้องแจ้งเจ้าพนักงานท้องถิ่น
- กฎกระทรวง พ.ศ.๒๕๔๖ ให้มีวิศวกรโยธาผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ควบคุมการขุดดิน
- กฎกระทรวง พ.ศ.๒๕๔๖ ข้อ ๑ ค่าธรรมเนียมในการขุดดิน (๑)ใบแจ้ง ๕๐๐ บาท (๒) ค่าคัดสำเนา ๑ บาท
- กฎกระทรวง พ.ศ.๒๕๔๘ ข้อ ๔ ต้องมีวิศวกรโยธาระดับสามัญรับรอง ข้อ ๗ ระยะปากบ่อต้องห่างจากแนวเขตของบุคคลอื่นหรือที่สาธารณะไม่น้อยกว่าสองเท่าของความลึก เว้นแต่ จะได้มีการป้องกันการพังทลายของดินหรือสิ่งปลูกสร้างโดยมีวิศวกรโยธาผู้ได้รับใบอนุญาตรับรอง ข้อ ๑๔ การถมดินที่ระดับดินถมสูงตั้งแต่สองเมตรขึ้นไปมีพื้นที่ถมสองพันตารางเมตรขึ้นไปต้องขออนุญาตและมีวิศวกรโยธาระดับสามัญรับรอง
- ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๗๘ อำนาจหน้าที่ของช่างควบคุมงาน (เมื่อได้รับการแต่งตั้งจะมีอำนาจในตัวโดยไม่ต้องไปรับมอบมาจากใคร)

๓.ความรู้พื้นฐานด้านวิศวกรรม สิ่งที่ต้องรู้

- ๑ ไร่ = ๔ งาน = ๑,๖๐๐ ตร.ม. , ๑ งาน = ๑๐๐ ตร.วา = ๔๐๐ ตร.ม.
- การคำนวณพื้นที่ให้ใช้สูตรสามเหลี่ยมใดๆ หรือ APP LING ช่วยคำนวณ
- การใช้กล้องระดับเพื่อสำรวจสภาพดินเดิม (ถ้ามีผู้รู้)
- การคำนวณปริมาณดินขุดแบบง่าย เช่น พื้นที่บนบกพื้นที่ล่างหารสองคูณความลึกขุด
- การเขียนผังโครงการโดยกำหนดเทียบมาตราส่วน (Scale)และการออกไอเดียพื้นที่แปลง

- สำหรับแบบแปลนมาตรฐานของกรมฯ ถือว่าเป็นแบบกลางที่ยังไม่ปรับปรุง หากผู้บริโภคขอปรับราคาได้ก็ปรับเอา เพียงแต่อยู่ภายใต้ขอบเขตที่ทำได้ เช่น ในส่วนบ่อน้ำ ๒ บ่อเราสามารถเลือกใช้ได้ลดภาระการเขียนแบบใหม่ ลดภาระค่าใช้จ่ายค่ารับรองแบบ ส่วนคลองไส้ไก่กว้าง ๓ เมตร และบางแบบยาวมาก ส่วนของคลอง ๓ เมตรตามระบุก็ใช้ที่สมควรใช้ในบางบริเวณของพื้นที่ จากนั้นก็เขียนปรับปรุงแบบเพิ่มเติมให้คลองลดความกว้าง ๒ เมตร หรือ ๑.๕๐ เมตร ก็ได้ตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอยู่แล้ว

๔.ความสามารถในการบริหารงานให้สัมฤทธิ์ผล โดยข้อมูลถูกต้อง มีระเบียบกฎหมายรองรับ ถูกต้อง กล้าตัดสินใจบนฐานข้อมูลที่ดี เดินหน้าโครงการอย่างมั่นใจ และกล้ารับผิดชอบ โดยมีประเด็นสำคัญ ดังนี้

- มอบมอบอำนาจการจัดซื้อจ้างผู้ว่าราชการจังหวัด – นายอำเภอ
- การประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย เช่น ท้องถิ่น-ช่าง เป็นต้น
- การศึกษาค้นคว้าระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และทันสมัย
- การสร้างความรู้ความเข้าใจสำหรับทีมงาน สพอ./นพต. ให้พร้อมและทำงานอย่างทุ่มเท มอบหมายงานให้ทุกคน สอนแนะ แก้ปัญหา on The job Training ชื่นชม ให้กำลังใจ

๕.ฝึกทักษะการปฏิบัติงานให้กับนักพัฒนาพื้นที่ต้นแบบ ทั้งหลักการทำงานกลไกกรมธรรมชาติ การออกแบบตามหลักภูมิสังคมตามที่ฝึกอบรมจากที่มหาวิทยาลัยหลักของกรมฯต้องสรุปสาระสำคัญที่เข้าใจได้ถ่ายทอดเป็น รวมถึงการใช้เครื่องมือสำรวจต่างๆ อาทิ เทปวัดระยะ กล้องระดับ กล้องสำรวจ (TOTAL STATION)แบบเบื้องต้น การสำรวจและ Plotผังโดยใช้มาตราส่วน(Scale) การปักหมุดวางผัง เลือกตำแหน่งทางกายภาพในแปลง การคำนวณปริมาณงาน การใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ และอื่นๆ

ข. ขั้นตอนการ

๑. การแต่งตั้งวิศวกรผู้วินิจฉัยแบบแปลน อำเภอแวงใหญ่ได้แต่งตั้งวิศวกรโยธาผู้มีใบอนุญาตเป็นผู้วินิจฉัยแบบแปลนปรับปรุงเพิ่มเติมตามอำนาจหน้าที่ที่มีตามระเบียบกฎหมายให้สามารถใช้งานได้ทันที ลดภาระของช่างท้องถิ่นในพื้นที่ (ปรุงอาหารสำเร็จรูปให้ถูกปาก) ซึ่งมีความเห็นว่าแบบมาตรฐานของกรมฯมีจุดแข็งคือ การออกแบบโดยโปรแกรมมาตรฐาน AUTOCAD และบ่อมีความเป็นธรรมชาติ ออกแบบและรับรองโดยวิศวกรโยธาระดับสามัญวิศวกรแล้ว จึงใช้งานได้ เพียงแต่ผู้ใช้ต้องเข้าใจแบบแปลนและใช้แบบแปลนเป็น ทั้งนี้วิศวกรผู้วินิจฉัยแบบได้เขียนแบบเพิ่มเติมให้คลองไส้ไก่มีหลายขนาด เขียนแบบเพิ่มให้สามารถขุดดินปรับระดับแปลงนา หรือการปรับระยะขอบเขตคลองไส้ไก่ได้อย่างสมประโยชน์ของโครงการ เช่น การขุดไปเชื่อมหนองหรือคลองธรรมชาติที่ใกล้เคียงแต่ต้องอยู่ในขอบเขตที่ดินแปลงดังกล่าวและมีระยะไม่เกินที่กำหนดและเท่าที่จำเป็นเท่านั้น (ซึ่งได้ปรึกษา ป.ป.ช.ประจำจังหวัดขอนแก่นแล้ว เมื่อ ๔ ก.พ.๒๕๖๔ ณ ศาลากลางจังหวัดขอนแก่น ซึ่งทำได้โดยให้ผู้มีอำนาจอนุมัติ)

๒. การออกแบบพื้นที่รายแปลง ได้มีการร่วมออกแบบตามระบบภูมิสังคมของแปลงโครงการร่วมกับเจ้าของแปลงพื้นที่ โดยการสำรวจทางกายภาพของพื้นที่ การส่องกล้องระดับ กำหนดขอบเขต โคน หนอง นา ให้สมดุล การคัดเลือกแบบแปลนให้เหมาะสมกับสภาพแปลง การให้คำแนะนำและให้

อำนาจเจ้าของแปลงตัดสินใจบนพื้นฐานข้อมูลที่เพียงพอ ทั้งนี้มีการออกแบบสำรวจข้อมูลรายแปลงเพื่อเป็นหลักฐาน ทั้งสภาพแปลง สภาพดิน พิกัด การเลือกแบบ เป็นต้น เรียกแบบฟอร์มนี้ว่า แบบ วญ.๑

๓. กำหนดขั้นตอนและแผนปฏิบัติการ เพื่อบริหารจัดการรายแปลง ดังนี้

๑) สำรวจกำหนดขอบเขตรายแปลง ๑ ไร่ ๓ ไร่ ที่เข้าร่วมโครงการที่แท้จริง เนื่องจากบางแปลงมีพื้นที่จำนวนมาก เช่น ๕ - ๑๐ ไร่ แต่แบ่งเข้าร่วมโครงการ ๑ - ๓ ไร่ เป็นต้น

๒) สำรวจพื้นที่ทางกายภาพภายในขอบเขตที่กำหนด เช่น ระดับดินเดิม บ่อน้ำเดิม สิ่งปลูกสร้าง ป่า นา เป็นต้น

๓) ร่างสภาพเดิมในกระดาษร่างแบบแผ่นใหญ่ ให้เห็นสภาพจริงให้มากที่สุด แล้ว Plot ไอเดียการทำโคก หนอง นา คลองไส้ไก่ ลงไปในกระดาษร่างแผ่นเดียวกัน

๔) ร่างพื้นที่วางโคก หนอง นา ลงใน A๔ แผ่นที่ ๑ เจ้าของแปลงลงนามรับรองในแผ่นร่าง (วญ.๒) เพื่อเป็นหลักฐานเบื้องต้นว่าเจ้าของแปลงเห็นชอบแล้วในการกำหนดตำแหน่งต่างๆ

๕) Plot โคก หนอง นา ที่ออกแบบใหม่ในกระดาษ A๔ แผ่นที่ ๒ ลงกำกับระยะต่างๆ ลงสี ลงค่าระดับดิน เพื่อใช้เป็นผังแบบดำเนินการขุดปรับแต่งจริง และเป็นผังใหม่ที่แนบกับหลักฐานการเบิกจ่ายเงิน โดยช่างควบคุมงานเป็นผู้ลงนามรับรอง

สำหรับการดำเนินงานทุกขั้นตอนนั้นได้ฝึกนักพัฒนาพื้นที่ต้นแบบ(นพต.)เป็นผู้ปฏิบัติหลัก โดยใช้แนวทาง ON The job Training และมีการกำกับควบคุมตรวจสอบทุกขั้นตอนเพื่อป้องกันความผิดพลาด

๔. การแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางเพียง ๑ คณะ เพื่อให้การกำหนดราคากลางเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งอำเภอ โดยแต่งตั้งคณะกรรมการ ๔ คน คือ วิศวกรโยธาผู้มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ(สังกัด อปท.ในพื้นที่) ๑ คน นายช่างโยธา ที่จบปริญญาตรีด้านสถาปัตยกรรม(สังกัด อปท.ในพื้นที่) ๑ คน และแต่งตั้งพัฒนากรของสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอแวงใหญ่ ๒ คน ร่วมเป็นคณะ รวม ๔ คน เพื่อช่วยกันทำงานตรวจสอบป้องกันความผิดพลาด

๕. มีการประชุมชี้แจงผู้รับจ้าง โดยเชิญผู้รับจ้างที่สนใจเข้ารับฟังคำชี้แจง จำนวน ๑๗ ราย มีการอธิบายและให้สอบถามขั้นตอนการดำเนินงาน ทั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ไม่เคยมีประสบการณ์ขุดบ่อโคก หนองนา การประชุมชี้แจงจะทำให้มีความเข้าใจในทิศทาง วิธีการที่ถูกต้อง ก่อนที่จะเสนอราคา และทำสัญญาเป็นผู้รับจ้าง

ค. การจัดซื้อจัดจ้าง

๑. ขออนุมัติจัดซื้อจัดจ้างเป็นรายแปลง โดยผู้รับจ้างแต่ละรายเป็นคู่สัญญาคราวละ ๑ แปลง ให้ความเสมอภาค เพื่อป้องกันการผูกขาด และบริหารโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อทำงานเสร็จแปลงใดค่อยรับสัญญาแปลงต่อไป

๒. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ช่างควบคุมงาน ให้เป็นไปตามระเบียบที่ถูกต้อง

๓. การควบคุมงาน และรายงานผลงาน โดยช่างผู้ควบคุมงาน และนักพัฒนาพื้นที่ต้นแบบ(นพต.) โดยมีพัฒนากรกำกับติดตามอีกชั้นหนึ่ง

๔. การตรวจรับงานจ้าง โดยวัดปริมาณดินขุดจากการดำเนินงานจริงสำหรับการเบิกจ่ายเงิน

๕. การประเมินผล และความพึงพอใจ โดยคณะกรรมการตรวจรับ และเจ้าของแปลงพื้นที่

ง. การขุดปรับพื้นที่

๑. การวางผังปักหมุดขอบบ่อ โดยการวัด Scale จากแบบมาตรฐานโดยเทียบหลายๆจุด และปักตามจุดปลายหักโค้งมุมบ่อต่างๆ การวางหมุดนี้ใช้ทั้งตั้งเทพวัดระยะสกด และการใช้กล้อง TOTAL STATION ทั้งนี้ให้ช่างควบคุมงานที่ได้รับแต่งตั้งร่วมตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งก่อนเริ่มขุด สำหรับผังปักหมุดขอบบ่อได้จัดทำทั้งแบบใช้เทพวัดระยะอย่างเดียว และใช้กล้อง TOTAL STATION ทั้งนี้ได้กำกับให้ระมัดระวังความคลาดเคลื่อนและให้ยึดถือแบบมาตรฐานของกรมฯเป็นหลัก

๒. การชี้แนวขอบเขตงานให้ชัดเจน จุดเริ่มต้นและสิ้นสุดของงานต่างๆ

๓. การชี้แจงแบบแปลน กำชับ ตรวจสอบ ระมัดระวังเรื่องความผิดพลาด เนื่องจากแบบแปลนมีหลายชุด แต่ละชุดมีความแตกต่างกัน หากดำเนินการผิดพลาดจะเกิดความเสียหาย

๔. การควบคุมงาน ช่าง เจ้าของแปลงและ นพต.รายงานความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค ทุกวัน

๕. การปรับปรุงเพิ่มเติมแบบแปลน การต่อยอด สามารถกระทำได้ โดยอาศัยระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ ข้อ ๑๓๘ อำนาจหน้าที่ของช่างควบคุมงาน

จ. ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไขในระดับพื้นที่

๑. ขาดทักษะการดูและใช้แบบแปลน

แก้ไขโดย การแต่งตั้งวิศวกรโยธาผู้มีใบอนุญาตเป็นผู้วินิจฉัยและปรับปรุงเพิ่มเติมแบบแปลนตามระเบียบและกฎหมาย ทั้งนี้ ไม่มีการแก้ไขแบบแปลนมาตรฐานของกรมฯแต่อย่างใด

๒. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนและนักพัฒนาพื้นที่ต้นแบบขาดทักษะการทำงานและการบริหารงานก่อสร้าง

แก้ไขโดย ฝึกอบรม ฝึกทักษะ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างอำเภอ/หน่วยงาน และใช้หลักฝึกอบรมขณะทำงาน ON The job Training

๓. มีผู้รับจ้างบางรายต้องการทำสัญญาไว้หลายๆแปลงพร้อมกัน

แก้ไขโดย ให้ทำสัญญารายละแปลง เมื่อขุดปรับและส่งงานตรวจรับแล้วจึงทำสัญญาแปลงต่อไป เพื่อไม่ให้เกิดการผูกขาด

๔. เจ้าของแปลง เปลี่ยนใจปรับสภาพแปลงบ่อ

แก้ไขโดย ให้ข้อมูลที่ครบถ้วนถูกต้องกับเจ้าของแปลงตั้งแต่แรก หากมีการยืนยันเปลี่ยนสภาพในภายหลังก็ให้เข้าใจในความต้องการของเขา โดยปรับเปลี่ยนได้ หากกรณีได้เริ่มขุดปรับแล้วจะเปลี่ยนใจไม่ได้อีก จึงได้จัดทำแบบ ฎ.๒ ไว้เป็นหลักฐาน

๕. ผู้รับจ้างต้องการลดภาระโดยขุดดินเหวียงขึ้นบริเวณใกล้ขอบบ่อไม่นำไปวางทำโคกในพื้นที่ที่กำหนด ซึ่งถือว่าการขุดดินมีค่าใช้จ่ายเพิ่ม

แก้ไขโดย ยืนยันแบบผังที่ทำขึ้นก่อนทำสัญญาจ้าง หากแต่เจ้าของแปลงเห็นพ้องกับผู้รับจ้างก็สามารถปรับผังแปลงใหม่ได้ แต่ต้องคงความมีโคก หนอง นา มีสภาพพื้นที่เหมาะสมสวยงาม และได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจเท่านั้น ทั้งนี้ไม่สามารถขอรับงบประมาณเพิ่มเติมได้

๖. ปริมาณดินขุดไม่ได้ตามที่กำหนด ผู้รับจ้างบอกขาดทุน ไม่คุ้ม

แก้ไขโดย ได้ชี้แจงก่อนทำสัญญาแล้ว และยืนยันการเบิกจ่ายตามปริมาณงานจริงเท่านั้น
ทำงานน้อยก็ยอมลงทุนน้อยอยู่แล้ว

๗. ไม่มีป้ายโครงการ

แก้ไขโดย ให้เจ้าของแปลงจัดทำป้ายเอง โดยวัสดุที่สามารถหาได้ แต่ต้องมีความเหมาะสม
สวยงาม มีโลโก้กรมการพัฒนาชุมชน และข้อความสำคัญ

๘. ปริมาณดินที่ขุดมีปริมาณมาก แต่พื้นที่ทิ้งดินโคกมีจำกัด ทำให้ระดับดินถมสูง และถ้าสูง
ตั้งแต่ ๒ เมตรขึ้นไปและพื้นที่ถมดินมากกว่า ๒,๐๐๐ ตร.ม.ต้องขออนุญาตและมีวิศวกรโยธาระดับ
สามัญรับรอง

แก้ไขโดย ปรับปรุงแบบแปลนแสดงการถมดินจากการขุดไม่ให้เกิน ๒ เมตร โดยไล่ดินทำโคกให้
มีพื้นที่โคกมากขึ้นแต่ทั้งนี้ต้องอยู่ในแปลงที่ดินแปลงนั้นและมีระยะที่ไม่ไกลเกินไปจนเป็นภาระผู้รับจ้าง
มากเกินไป หรือทำให้เสียค่าใช้จ่ายเพิ่ม

๙. กฎหมายระบุให้กรณีขุดดินลึกเกิน ๓ เมตร ต้องมีระยะห่างจากเขตที่ดินข้างเคียงไม่น้อยกว่า
๒ เท่าของความลึกขุด

แก้ไขโดย มีข้อยกเว้นโดยปฏิบัติตามกฎกระทรวง พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๗ โดยมีวิศวกรโยธาระดับ
ภาควิศวกรรับรอง และหรือให้ที่ดินข้างเคียงลงนามยินยอม ทั้งนี้ได้ออกแบบฟอร์ม ฎญ.๓ หนังสือ
ยินยอมที่ดินข้างเคียง

๑๐. การขออนุญาตขุดดินที่ต้องใช้เอกสารประกอบมาก เป็นปัญหากับเจ้าของแปลง

แก้ไขโดย ๑) อำเภอบางลำใหญ่สำนักงานพัฒนาชุมชนทำหนังสือแจ้งรายการขุด ชื่อเจ้าของแปลง
แบบแปลน พิกัด ส่งให้ อบท.เป็นเบื้องต้นก่อน ๒) อำเภอบางลำใหญ่สำนักงานพัฒนาชุมชนซึ่งถือว่าเป็น
หน่วยดำเนินการเนื่องจากเจ้าของที่ดินได้ลงนามยินยอมให้กรมการพัฒนาชุมชนดำเนินการแล้ว หน้าที่
การขออนุญาตจึงเป็นหน้าที่ของสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ โดยทำเรื่องการขออนุญาตให้ อบท.โดย
รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมดส่ง อบท.ต่อไป

๑๑. การขุดที่ผิดแบบแปลน จากสาเหตุที่มีแบบแปลนหลายชุด

แก้ไขโดย ๑) เน้นย้ำให้ใช้แบบแปลนที่ถูกต้องกับแปลง ๒) แจ้งยืนยันแบบก่อนขุด ๓) ทบทวนแบบ
แปลนให้เข้าใจชัดเจน ๔) ลำดับบ่อขุดว่าบ่อใดคือบ่อ ๑ และบ่อ ๒

จ. ข้อเสนอต่อกรมการพัฒนาชุมชน

เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอเสนอเพื่อพัฒนาการ
ดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้นต่อกรมการพัฒนาชุมชน ดังนี้

๑. การปรับรายการค่าใช้จ่ายงบประมาณ ขอเสนอให้มีการปรับรายการค่าใช้จ่ายของ
งบประมาณ โดยปรับปรุงรายการค่าใช้จ่ายให้สามารถนำไปใช้จ่ายได้ในหลายรายการ เช่น (๑) งานขุด
ดิน เช่นหนองน้ำ คลองไส้ไก่ ขุดปรับระดับแปลงนา (๒) การขนย้ายดินพร้อมตักแต่ง การขึ้นรูปโคก(๓)
งานอื่นๆตามหลักวิศวกรรม เช่นการวางป่า เป็นต้น ทั้งนี้สามารถลดปริมาณดินขุดแต่เพิ่มค่าใช้จ่ายใน
รายการอื่นๆตามความเป็นจริงและตามหลักวิศวกรรมได้

๒. ให้สามารถสร้างฐานเรียนรู้ในพื้นที่ HLM กรณีพื้นที่ HLM.หากเห็นชอบปรับรายการ
ค่าใช้จ่ายงบประมาณแล้ว หากมีแปลงใดมีเงินงบประมาณเหลือจากการขุดแต่งแล้วและมีความต้องการ

สร้างฐานเรียนรู้ก็ให้สามารถสร้างโรงเรียนได้ หรือสร้างฐานเรียนรู้ฐานใดฐานหนึ่งได้เพื่อต่อยอดหลัก
กลไกกรมธรรมชาติตามความถนัดของเจ้าของแปลงรายแปลงได้

๓. จัดสรรงบประมาณสนับสนุนค่าตอบแทนช่างควบคุมงานหรือจัดจ้างผู้ที่มีความรู้ด้านช่าง
ขอเสนอจัดสรรงบประมาณเป็นค่าตอบแทนสำหรับช่างควบคุมงาน และหรือกรมฯอาจพิจารณาจัดสรร
งบประมาณเพื่อจัดจ้างบุคคลที่ยังว่างงานที่มีความรู้ด้านช่างโยธา ก่อสร้าง สสำรวจ อำเภอละอย่างน้อย
๑ คนเพื่อช่วยขับเคลื่อนจะทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ช. แบ่งปันความรู้ให้ภาคีพันธมิตร

๑. การแบ่งปัน วิธีการให้ระยะขอบบ่อ และการสร้างความเข้าใจในเพจศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิต
ตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” และแบ่งปันในเพจช่างท้องถิ่นไทย

๒. การจัดเก็บความรู้ให้เป็นระบบ (Organization) ระบบข้อมูลสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ
แวงใหญ่ และเว็บไซต์สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอแวงใหญ่

๓. การแบ่งปันและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Share) มีการนำความรู้ขึ้นไปในเว็บไซต์สำนักงาน
พัฒนาชุมชนอำเภอแวงใหญ่

๔. การใช้ความรู้ (Use) ๑) ใช้ความรู้ในการพัฒนางานโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลัก
ทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” ๒) งานในลักษณะการบริหารพื้นที่ เช่น ไร่นาสวนผสม
และอื่นๆ

ภาคผนวก

โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่
“โคก หนอง นา โมเดล” อำเภอเวียงใหญ่

สอนเนาะงาน นพต.ภาคทฤษฎี

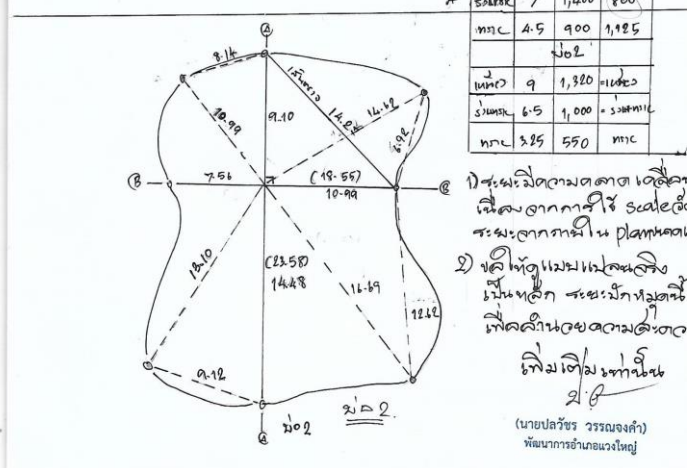
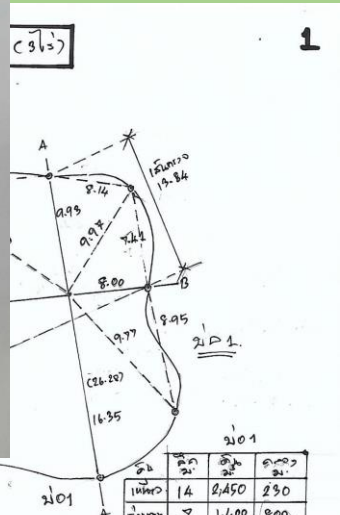
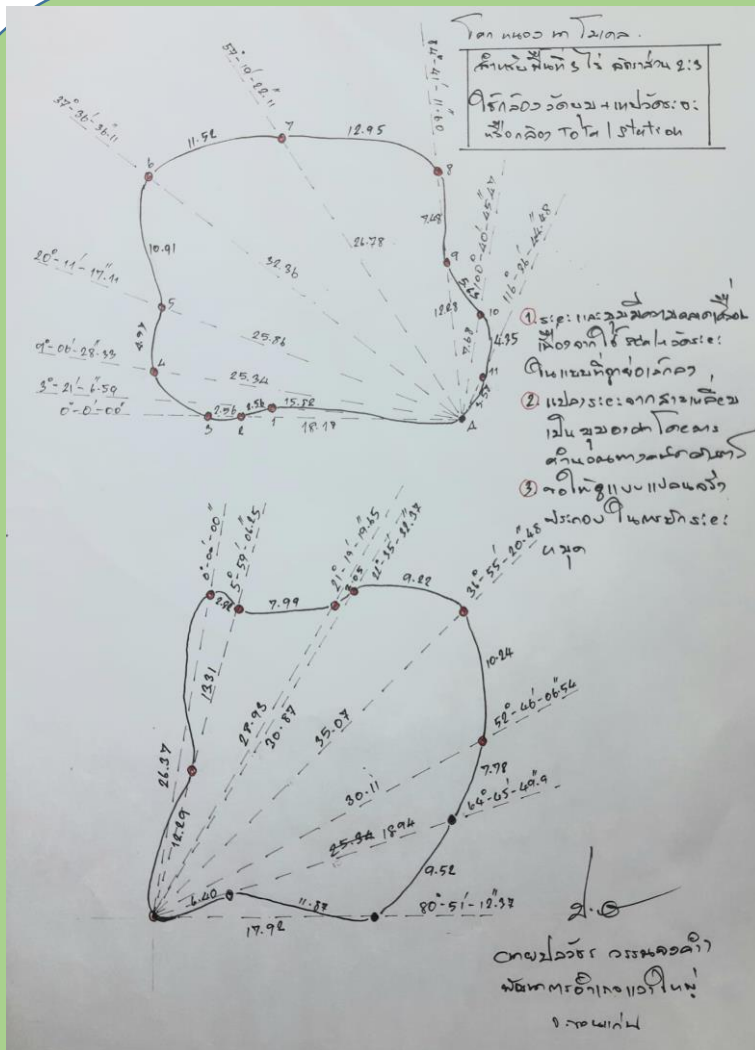
สอนสอนเนาะงาน นพต.ภาคปฏิบัติการใช้กล้องระดับ

โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่
“โคก หนอง นา โมเดล” อำเภอเวียงใหญ่

ใช้กล้องระดับสำรวจระดับดินเดิม

โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่
 “โคก หนอง นา โมเดล” อำเภอเวียงใหญ่

คิดวิธีการให้หมู่ขอขอบเขตตามหลักวิชาการ เพื่อความง่ายในการปฏิบัติงาน

โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่
“โคก หนอง นา โมเดล” อำเภอเวียงใหญ่

ให้หมดขอบบ่อโดยใช้เทปวัดระยะดิ่งสัปดาห์สามเหลี่ยม และการใช้กล้อง TOTAL STATION

โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่
“โคก หนอง นา โมเดล” อำเภอเวียงใหญ่

ประชุมชี้แจงผู้รับจ้างให้เข้าใจก่อนยื่นความประสงค์เป็นคู่สัญญาจ้าง

โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่
“โคก หนอง นา โมเดล” อำเภอเวียงใหญ่

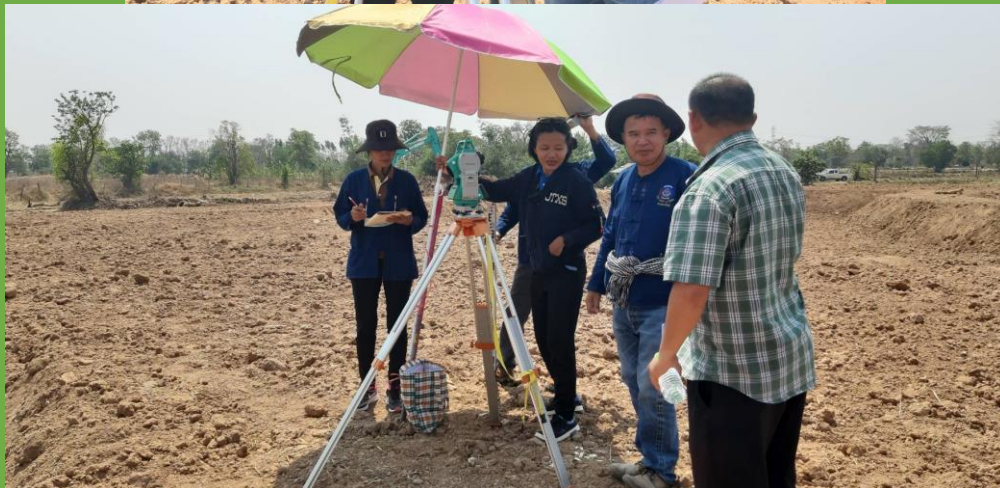
ปริมาณดินชุดที่มีจำนวนมาก เมื่อถมแล้วจะสูงมาก
กล่าวคือหากชุดครบ ๔,๐๐๐ ลบ.ม.และมีพื้นที่ถมเพียง ๑,๖๐๐ ตร.ม. (นำมาถมโคกประมาณ
๓,๐๐๐ ลบ.ม.) ความสูงดินถมจะประมาณ ๑.๘๐ - ๒.๒๐ ม.(ดินขยายตัว) ต้องบริหารมวลดินให้ดี
มิฉะนั้นดินจะถมพื้นที่นาจนเกือบไม่เหลือพื้นที่แปลงนาได้

โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่
“โคก หนอง นา โมเดล” อำเภอเวียงใหญ่

ข้อพึงระวังการขุดดินที่ผิดไปจากแบบแปลนแม้ว่าจะสวยงาม แต่จะทำให้เสียเวลา
และค่าใช้จ่ายของผู้รับจ้าง

โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่
“โคก หนอง นา โมเดล” อำเภอเวียงใหญ่

การตรวจสอบงานร่วมกับช่างควบคุมงาน
โดยใช้กล้องระดับ และกล้อง TOTAL STATION

ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

หมวด 2

การขุดดิน

➡ มาตรา 17 ผู้ใดประสงค์จะทำการขุดดินโดยมีความลึกจากระดับพื้นดินเกินสามเมตรหรือมีพื้นที่ปากบ่อดินเกินหนึ่งหมื่นตารางเมตร หรือมีความลึกหรือพื้นที่ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด ให้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามแบบที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด โดยยื่นเอกสารแจ้งข้อมูลดังต่อไปนี้

- (1) แผนผังบริเวณที่ประสงค์จะทำการขุดดิน
- (2) แผนผังแสดงเขตที่ดินและที่ดินบริเวณข้างเคียง
- (3) รายการที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 6
- (4) วิธีการขุดดินและถมดิน
- (5) ระยะเวลาทำการขุดดิน
- (6) ชื่อผู้ควบคุมงานซึ่งจะต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (7) ที่ตั้งสำนักงานของผู้แจ้ง
- (8) ภาระผูกพันต่าง ๆ ที่บุคคลอื่นมีส่วนได้เสียเกี่ยวกับที่ดินที่จะทำการขุดดิน
- (9) เอกสารและรายละเอียดอื่น ๆ ที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ถ้าผู้แจ้งได้ดำเนินการตามที่ระบุไว้ในวรรคหนึ่งโดยถูกต้องแล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกใบรับแจ้งตามแบบที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดเพื่อเป็นหลักฐานการแจ้งให้แก่ผู้นั้นภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง และให้ผู้แจ้งเริ่มต้นทำการขุดดินตามที่ได้แจ้งไว้ได้ตั้งแต่วันที่ได้รับใบรับแจ้ง

ถ้าการแจ้งเป็นไปโดยไม่ถูกต้อง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นแจ้งให้แก้ไขให้ถูกต้องภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีการแจ้งตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้แจ้งไม่แก้ไขให้ถูกต้องภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้แจ้งได้รับแจ้งให้แก้ไขจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งให้การแจ้งตามวรรคหนึ่งเป็นอันสิ้นสุด

ถ้าผู้แจ้งได้แก้ไขให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนดตามวรรคสาม ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกใบรับแจ้งให้แก่ผู้แจ้งภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งที่ถูกต้อง

ผู้ได้รับใบรับแจ้งต้องเสียค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 18 ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายที่เก็บได้ตามมาตรา 17 วรรคห้า ให้เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่มีการขุดดินนั้น

พรบ.การขุดดินและถมดิน พ.ศ.๒๕๔๓

ข้อ ๑๗ การแจ้งขออนุญาต

กฎกระทรวง

กำหนดค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการขุดดินและถมดิน

พ.ศ. ๒๕๕๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๗ วรรคห้า และมาตรา ๒๖ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

➡ ข้อ ๑ ให้กำหนดค่าธรรมเนียม ดังนี้

(๑) ใบรับแจ้งการขุดดินหรือถมดิน	ฉบับละ	๕๐๐ บาท
(๒) ค่าคัดสำเนาหรือถ่ายเอกสาร	หน้าละ	๑ บาท

➡ ข้อ ๒ ให้กำหนดค่าใช้จ่าย ดังนี้

(๑) ค่าพาหนะเดินทางในการไปตรวจสอบสถานที่ขุดดินหรือถมดิน	ให้จ่ายเท่าที่จำเป็นและใช้จ่ายไปจริง
(๒) ค่าเบี่ยงเบนในการเดินทางไปตรวจสอบสถานที่ขุดดินหรือถมดิน	ให้จ่ายเท่าที่จำเป็นตามระเบียบของทางราชการแก่ผู้ไปทำงานเท่าอัตราของทางราชการ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

ประมวล รุจนเสรี

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๗ วรรคห้า และมาตรา ๒๖ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการขุดดินและถมดิน จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง พ.ศ.๒๕๕๖ กำหนดค่าธรรมเนียมในการขุดดิน ๕๐๐ บาท

ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

หมวด ๑

การขุดดิน

ข้อ ๓ การขุดดินตามมาตรา ๑๖ จะกระทำได้เฉพาะในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก ถ้าจะกระทำในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ตกถึงพระอาทิตย์ขึ้นต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

➡ ข้อ ๔ การขุดดินที่มีความลึกจากระดับพื้นดินเกินสามเมตรหรือมีพื้นที่ปากบ่อดินเกินหนึ่งหมื่นตารางเมตร ต้องมีแบบแปลน รายการประกอบแบบแปลน และรายการคำนวณของผู้ได้รับใบอนุญาตให้

กฎกระทรวง กำหนดมาตรการป้องกันการพังทลายของดินและสิ่งปลูกสร้างในการขุดดินหรือถมดิน

พ.ศ.๒๕๔๘

ข้อ ๔ กำหนดให้วิศวกรโยธา ระดับสามัญเป็นผู้รับรอง

ข้อ ๗ กรณีปากบ่อดินห่างแนวเขตที่ดินข้างเคียงไม่ถึง ๒ เท่าของความลึกต้องจัดการป้องกันการพังทลายของดิน โดยวิศวกรโยธา ระดับภาคีวิศวกรหรือภาคีพิเศษขึ้นไป

หน้า ๕

เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๒๕ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๑๘ มีนาคม ๒๕๔๘

ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม สาขาวิศวกรรมโยธา ไม่ต่ำกว่าระดับสามัญวิศวกร ตามกฎหมายว่าด้วยวิศวกร

ข้อ ๕ การขุดดินที่มีความลึกเกินยี่สิบเมตร ต้องมีการป้องกันการพังทลายของดินหรือสิ่งปลูกสร้าง โดยมีการติดตั้งอุปกรณ์สำหรับวัดการเคลื่อนตัวของดินและต้องมีแบบแปลน รายการประกอบแบบแปลน และรายการคำนวณของผู้ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม สาขาวิศวกรรมโยธา ระดับวุฒิวิศวกร ตามกฎหมายว่าด้วยวิศวกร

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่การขุดบ่อน้ำใช้ที่มีพื้นที่ปากบ่อดินไม่เกินสี่ตารางเมตร

ข้อ ๖ ในกรณีที่เป็นการขุดดินเพื่อใช้ประโยชน์ในการฝังกลบขยะ วัสดุกระจายแพร่พิษ หรือรังสี ให้ผู้ประสงค์จะทำการขุดดินนำหลักฐานการอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยกรณีนั้น มาขึ้นประกอบการแจ้งด้วย

ข้อ ๗ การขุดดินที่มีความลึกจากระดับพื้นดินเกินสามเมตร หรือมีพื้นที่ปากบ่อดินเกินหนึ่งหมื่นตารางเมตร ปากบ่อดินจะต้องห่างจากแนวเขตที่ดินของบุคคลอื่นหรือที่สาธารณะเป็นระยะไม่น้อยกว่าสองเท่าของความลึกของบ่อดินที่จะขุด เว้นแต่จะได้มีการจัดการป้องกันการพังทลายของดินหรือสิ่งปลูกสร้าง โดยการรับรองของผู้ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม สาขาวิศวกรรมโยธา ตามกฎหมายว่าด้วยวิศวกร

ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

หน้า ๑
เล่ม ๑๒๐ ตอนที่ ๒๔ ก ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๖

กฎกระทรวง

กำหนดคุณสมบัติของผู้ควบคุมงานในการขุดดิน
ตามกฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดิน
พ.ศ. ๒๕๕๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๗ (๖) แห่งพระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๕๓ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม สาขาวิศวกรรมโยธา ตามกฎหมายว่าด้วยวิศวกรเป็นผู้ควบคุมงานในการขุดดินที่มีความลึกจากระดับพื้นดินเกินสามเมตร หรือมีพื้นที่ปากบ่อดินเกินหนึ่งหมื่นตารางเมตร หรือมีความลึกหรือพื้นที่ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖

ประมวล รุจนเสรี

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กฎกระทรวง กำหนดคุณสมบัติของผู้ควบคุมงานในการขุดดิน ตามกฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดิน

พ.ศ.๒๕๕๖

กำหนดให้วิศวกรโยธา ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมเป็นผู้ควบคุมงาน (แสดงว่าต้องเป็นระดับภาคีวิศวกร หรือภาคีวิศวกรพิเศษขึ้นไปก็ได้)

หน้า ๒
เล่ม ๑๒๐ ตอนที่ ๒๔ ก ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๖

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากมาตรา ๑๗ (๖) แห่งพระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้กำหนดให้ผู้ที่มีความประสงค์จะทำการขุดดินที่มีความลึกจากระดับพื้นดินเกินสามเมตร หรือมีพื้นที่ปากบ่อดินเกินหนึ่งหมื่นตารางเมตร หรือมีความลึกหรือพื้นที่ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด ให้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามแบบที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด ทั้งนี้โดยจะต้องแจ้งชื่อผู้ควบคุมงาน ซึ่งต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงสมควรที่จะกำหนดคุณสมบัติของผู้ควบคุมงานในการขุดดินดังกล่าว จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๑๗๘ ผู้ควบคุมงาน มีหน้าที่ดังนี้

(๑) ตรวจสอบและควบคุมงาน ณ สถานที่ที่กำหนดไว้ในสัญญา หรือที่ตกลงให้ทำงานข้างนั้น ๆ ทุกวันให้เป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียด และข้อกำหนดในสัญญาทุกประการโดยสั่งเปลี่ยนแปลงแก้ไขเพิ่มเติม หรือตัดทอนงานข้างได้ตามที่เห็นสมควร และตามหลักวิชาช่างเพื่อให้เป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียด และข้อกำหนดในสัญญา ถ้าผู้รับจ้างขัดขืนไม่ปฏิบัติตามก็สั่งให้หยุดงานนั้นเฉพาะส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดแล้วแต่กรณีไว้ก่อน จนกว่าผู้รับจ้างจะปฏิบัติให้ถูกต้องตามคำสั่งและให้รายงานคณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่รับผิดชอบการบริหารสัญญา หรือข้อตกลง และการตรวจรับพัสดุที่เป็นงานจ้างก่อสร้างทันที

ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐

ข้อ ๑๗๘ หน้าที่ของผู้ควบคุมงาน

หน้า ๕๘

เล่ม ๑๓๔ ตอนพิเศษ ๒๑๐ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๐

(๒) ในกรณีที่ปรากฏว่าแบบรูปรายการละเอียด หรือข้อกำหนดในสัญญามีข้อความขัดกัน หรือเป็นที่คาดหมายได้ว่าถึงแม้ว่างานนั้นจะได้เป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียด และข้อกำหนดในสัญญา แต่เมื่อสำเร็จแล้วจะไม่มั่นคงแข็งแรง หรือไม่ปฏิบัติตามหลักวิชาช่างที่ดี หรือไม่ปลอดภัยให้สิ่งพักงานนั้นไว้ก่อน แล้วรายงานคณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่รับผิดชอบการบริหารสัญญาหรือข้อตกลงและการตรวจรับพัสดุที่เป็นงานจ้างก่อสร้างโดยเร็ว

(๓) จัดบันทึกสภาพการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างและเหตุการณ์แวดล้อมเป็นรายวัน พร้อมทั้งผลการปฏิบัติงาน หรือการหยุดงานและสาเหตุที่มีการหยุดงานอย่างน้อย ๒ ฉบับ เพื่อรายงานให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่รับผิดชอบการบริหารสัญญา หรือข้อตกลงและการตรวจรับพัสดุที่เป็นงานจ้างก่อสร้างทราบทุกสัปดาห์ และเก็บรักษาไว้เพื่อมอบให้แก่เจ้าหน้าที่เมื่อเสร็จงานแต่ละงวด โดยถือว่าเป็นเอกสารสำคัญของทางราชการเพื่อประกอบการตรวจสอบของผู้มีหน้าที่

การบันทึกการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างให้ระบุรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานและวัสดุที่ใช้ด้วย

(๔) ในวันกำหนดเริ่มงานของผู้รับจ้างตามสัญญาและในวันถึงกำหนดส่งมอบงานแต่ละงวด ให้รายงานผลการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างว่าเป็นไปตามสัญญาหรือไม่ ให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่รับผิดชอบการบริหารสัญญาหรือข้อตกลงและการตรวจรับพัสดุที่เป็นงานจ้างก่อสร้างทราบภายใน ๓ วันทำการ นับแต่วันถึงกำหนดนั้น ๆ

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๔๐๙.๒/ว ๓๕๙

กรมการพัฒนาชุมชน
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ อาคารรัฐประศาสนภักดี
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กทม. ๑๐๒๑๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่
ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” เพิ่มเติม

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร)

- อ้างถึง ๑. หนังสือกรมการพัฒนาชุมชน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๔๐๙.๒/ว ๒๔๙๗ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
๒. หนังสือกรมการพัฒนาชุมชน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๔๐๙.๒/ว ๒๔๙๘ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
๓. หนังสือกรมการพัฒนาชุมชน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๔๐๖.๒/ว ๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
๔. หนังสือกรมการพัฒนาชุมชน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๔๐๙.๒/ว ๒๗๐๘ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๓
๕. หนังสือกรมการพัฒนาชุมชน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๔๐๙.๒/ว ๒๘๗๖ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๓
๖. หนังสือกรมการพัฒนาชุมชน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๔๐๙.๒/ว ๑๓๗ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบชุดปรับปรุงแบบแปลน (เพิ่มเติม) จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมการพัฒนาชุมชนได้แจ้งอนุมัติโครงการและแนวทางพร้อมคู่มือ
การดำเนินงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่
“โคก หนอง นา โมเดล” ให้จังหวัดดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนดแล้ว นั้น

กรมการพัฒนาชุมชน ขอแจ้งแนวทางการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนา
คุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” เพิ่มเติมเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงาน
ประกอบด้วย

๑. แนวทางการออกแบบการปรับปรุงแบบแปลน กรณีที่ไม่เป็นไปตามแบบมาตรฐานตาม
หนังสือกรมการพัฒนาชุมชน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๔๐๙.๒/ว ๒๘๗๖ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ ให้สามารถนำ
รูปแบบรายการตามแบบชุดปรับปรุงแบบแปลนเพิ่มเติมในสิ่งที่ส่งมาด้วย ไปปรับใช้ตามภูมิสังคมในแต่ละพื้นที่ต่อไป
โดยต้องมีวิศวกรรับรองแบบ เนื่องจากสมาคมศิษย์เก่าวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้มีการ
รับรองแบบให้เรียบร้อยแล้ว หากไม่สามารถใช้รูปแบบตามแนวทางดังกล่าวให้สามารถกำหนดแบบเองได้
โดยประสานขอความร่วมมือจากสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดหรือท้องถิ่นจังหวัดแล้วแต่กรณี
หากมีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานให้แจ้งกรมการพัฒนาชุมชนทราบเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

๒. กรณีที่ทำสัญญาจัดจ้างตามแบบที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางกำหนดแล้ว ปรากฏว่า
ปริมาณดินที่ขุดน้อยหรือมากกว่าปริมาณที่กรมกำหนดและจัดสรรเงิน (พื้นที่ขนาด ๑ ไร่ จำนวน ๔๕,๒๐๐ บาท
พื้นที่ขนาด ๓ ไร่ จำนวน ๑๐๔,๐๐๐ บาท พื้นที่ขนาด ๑๐ ไร่ จำนวน ๖๙๓,๐๐๐ บาท พื้นที่จำนวน ๑๕ ไร่
จำนวน ๑,๐๐๔,๐๐๐ บาท) ให้เบิกจ่ายตามที่ใช้จ่ายจริง ทั้งนี้ไม่ให้เกินวงเงินที่ได้รับจัดสรรในแต่ละขนาดพื้นที่
เป็นรายแปลง

/๓. กรณี...

ข้อสั่งการการใช้แบบแปลน การจัดทำแบบแปลน การเบิกจ่ายเงินโครงการฯ

นายปลวัชร วรรณจงคำ
พัฒนาการอำเภอแวงใหญ่

